

CENTENARI DEL TREN DE SANT FELIU (1892-1992)

Expressament parlem sempre de tren, i no de carrilet —l'homònim de la nostra revista—. Ganxons «de sempre» i prohoms de tradició convenen a dir que, a Sant Feliu, sempre es va dir tren i mai carrilet. Dins d'aquesta tradició, no podem pas incloure, entre d'altres, Gaziol —el gran escriptor guixolenc— puix que ell sempre parlà i escriví carrilet. Influència de Barcelona? Potser sí.

Tanmateix, ens queda la llibertat d'anomenar-lo com vulguem. La qüestió és que participem col·lectivament en la celebració del centenari de la seva inauguració.

El 30 de juny de 1892 es va inaugurar el ferrocarril de Sant Feliu de Guíxols a Girona, que donà impuls a l'economia de la comarca.

Ultra la millora material —limitada— dels primers anys, el tren esdevingué un bon mitjà de comunicació a nivell humà i social entre els pobles de la línia; fins i tot de convivència, en crear-se un clima familiar, d'autèntic servei.

A Girona, de menut, em tocà de viure —ho he de reconèixer— la importància que tingué per a centenars de famílies gironines de la postguerra, les més modestes, que, gràcies al tren podíem per primera vegada veure el mar i, a partir d'aleshores, cada estiu retornar a prendre els banys a Sant Pol i a la platja de Sant Feliu.

I els ganxons, per la seva banda, amb ell anaven a fires per Tots Sants, al mercat, etc.

Potser llavors, allò que Sant Feliu era «carrer» i part de Girona era una mica més veritat.

L'estació, la via per davant de les casernes, el pas a nivell per la carretera de Barcelona —més tard polèmic—, el xiulet del tren... era quelcom que també feia —definia— el paisatge urbà de Girona.

Mossèn Compte va saber poetitzar aquell lligam:

»Llavors tu amb Girona us dàreu una abraçada;

en ton espai esplèndid va néixer un nou estel:

xisclà del tren la màquina volant tota esverada,

com àguila que porta sos aguilots al cel».

I a la Vall d'Aro es creava un micro-

clima especialment cordial i festiu a l'entorn del tren. Amb ell els guixolencs anaven a buscar aigua a la Font Picant i bolets, concorrien als aplecs..., passant pel pont metàl·lic sobre el Ridaura fins al de la riera de Salenys, el de les tres arcades de pedra.

Era, sens dubte, un tren popular, franc, d'estar per casa.

Era el nostre tren.

Malgrat la viabilitat tècnica i econòmica de la seva reconversió, hom va decidir de tancar la línia. Cosa que es va produir el 10 d'abril de 1969.

El proper any s'acomplirà el centenari de la seva inauguració.

Se'ns presenta, doncs, l'ocasió de celebrar-lo conjuntament tots els pobles de l'antiga via del tren. La participació de totes aquestes poblacions permetrà sens dubte que l'esdeveniment tingui més ressò, que se'n pugui aconseguir un millor aprofundiment en la memòria/vivència de la història local dels nostres pobles i que de tot plegat se'n gaudeixi amb més animació popular.

A fi de promoure-ho, els representants dels ajuntaments de Sant Feliu, Castell-Platja d'Aro, Santa Cristina, Llagostera, Cassà i Girona es varen reunir a Sant Feliu el dia 25 de setembre d'enguany.

Entre d'altres coses, es decidí d'anar a la creació d'un ens jurídic, que aplegués tots els pobles de la línia, amb capacitat de demanar i rebre subvencions, per adquirir compromisos i pagar les despeses que se'n derivin i per a tots aquells actes que siguin necessaris per a una celebració digna del centenari del nostre tren.

Es parlà de fer una exposició itinerant amb el catàleg corresponent; d'editar un cartipàs amb fotografies del tren; amb les pel·lícules existents, muntar un vídeo que es passaria a l'exposició, etc.

A Sant Feliu una comissió de persones afeccionades de tot allò que fa referència al tren de Sant Feliu i dels amics del ferrocarril, amb altres entitats, per primera vegada s'han reunit. Es tracta de recollir tots aquells objectes que d'una manera o altra formaren part del tren (telèfon, xiulet, fanals, gorra...) i documentació diversa que pugui il·lustrar l'esdeveniment.

La nostra revista fa també una crida a tots els veïns de la Vall d'Aro a fi que col·laborin i donin a conèixer tot allò que, d'una manera o altra, pogués ser útil per rememorar la inauguració del «nostre tren».

ÀNGEL JIMÉNEZ

